

CIRKA

Gutta cavat lapidem...

E perkohëshme kulturele popullore

Del të paren e të tretën të diele të secilit muej

Pajtimet: Shqypëni
Per 1 vjetë:....F. 4
" 6 muej:..... 2. 20

Perjshita
6.-
3.50

Vj. I. Nr. 10

Shkoder, 11 tetuer 1936

Copa 1 Lek

Punuesa intelektualë e puntorë mudi

I vetmi dishir qî puna të çmohet, vlera të njifet edhe çmimi i merituem të paguhet është ndjenja qî sot shpirtnon, e s'mund të jët ndryshe, të gjithë ata qî janë faktorë të prodhimit e të permirësimit të mirëqenjes shoqnore.

Kushdo qî kâ para syesh arritjen e një qellimi moral e t'organizimit në mënyrë mâ të persosun, çfarëdo qî të jët, prodhues pasunije landore a element qî mund të sherbejë në lamen intelektuale, morale e artistike, vetem nga ky dishir frymzohet edhe merr fuqî per të punue pà u lodhë.

Fryti i sà e sà mundimeve s'kâ dyshim se mund të jët i ndryshem, pse të shumta janë lodhjet e kota q'î detyrohen mos organizimit edhe mos bashkërendimit të punës, tue mos njoftë shumica e puntorëvet rregullat, teshmâ të caktueme, të bashkëpunimit dhe të rendimit;

S'kâ dyshim edhe, se mjetet ndryshojnë prej një grup puntorësh në të tjetrin, pse njëni perdorë fuqin trupore o teknike, tjetri zotsit mendore e artistike; njëni dita ditës punon me djersë të ballit, kurse tjetri, shpesh herë me sakrifica të mdha, kryen studimet nder kolegja e universitete;

Kështu zakonet edhe nevojët ndryshojnë: veshëmthja, gustot, aspiratat nuk janë të njëjlojta per të gjithë njerzit, pse ndryshojnë me shkallen e kulturës mâ parë, e nga rrethana të shumta shoqnore, në rend të dytë.

Por çka duhet të kemi para syesh perherë është dallimi në mes të dy klasëve shoqnore- puntorë mudi- punuës intelektualë - me të drejta e detyra të pamohueshme e të dallueme.

E po mos harrueme se dallimi i dy klasëve është tashmâ një gjâ e caktueme nder Shtete të tjera nuk do të pvesim mâ se si u dha rasë krijimi të Sindikateve të puntorëve dhe të Shoqatave të intelektualëve.

E tue mbajtë para syesh - po permendim ve-

tem dy Shtete per të cilët sot mâ fort shkruhet e flitet - se Italia permbledh në Federaten kombëtare të Sindikatave intelektuale mâ se 100.000 antarë, dhe Gjermania kâ Shoqata intelektualësh të pamvarun, intelektualësh nëpunësa, intelektualësh të paguem e jo nëpunësa etj;

E se per mâ tener, sintezë i të gjithave, gadi, shoqatave të botës, u krijue në vjetin 1923 Konfederata Nderkombëtare e punuësve intelektualë, e cilla tregon një veprimtarî të konsiderueshme dhe një interesim të madh per çashtjet shoqnore-ekonomike e perbâme si është prej konfederatave të Austris (77 shoqnina) të Belgjikut, Bulgaris, Finlandis, Francës (118 grupe qî perfaqësojnë 150.000 antarë), Anglis (78 organizime), Olandes, Polonis (17 grupe, 68.000 antarë), Rumanis, Çekoslovakis (60 shoqnina me 125.000 antarë) Jugoslavis e të tjera shtetesh, nuk do të shofim as persona qî tue u mbështetë vetem nga duka e jashtëme e shumë personave kujtojnë të dallojnë të dallojnë një puntuer të thjeshtë nga një intelektual.

Ky gabim qî vertetohet pse pak kush dîn si dallohen dy klasët, është koha mos të persritet.

Kështu në mënyrë empirike, qî sot per sot, është metodi mâ i sigurtë mund të saktojmë të cillat janë profesjonet pa dashtë me i kufizue qî perbâjnë në rënd të parë punuësët intelektualë nder vënde të hëjja, me shpresë se edhe nder në rënë per të caktueme themel të këtij kriteri, per të kllartësue status-in e shumë personave të dyshimta, kategorit e intelektualëve dhe të puntorëve - kur pse vrejne randësin qî u ipet gjithkund organizimit të fuqive prodhuese në të gjitha faqjet shoqnore.

Gjykohet përgjithësisht se janë intelektualë ata qî punojnë per fitimin e njoftimeve me qellim perfekcionimi të mendjes, a per qellime praktike të largëta (shkencetarë, kerkues)

shpiksa); ata qi perdorin zotsin e fitueme ne ket menyre ne zhvillimin e profesjoneve shum a pak te lira (mjekë, dentista, veterinerë, farmacistë, advokatë, notera); a ne detyra eprore t'industris a te administrates; a, tue zgjanue konceptin e intelektualizmes, ata qi apin nji prodhim artistik (gëdhensa, piktorë, redaktorë e shkrimtarë; kompozitorë e muziktarë; artistë te teatros e te cinemas); e ata qi kanë per detyrë rritjen e fëmijve, si mësuesit. Të gjithë të tjerët, në vij të pergjithëshme, formojnë klasen e puntorëve dhe të zejtarëve.

Kështu, mbas shum vjetësh studimesh, tue vretjtë vështirësin e nji çansimi të thjeshtë e të pergjithët, Konfederata Nderkombëtare ka quejtë punues intelektual atë i cilli xjerr mjetet e jetesës së vet me nji punë ku perpjekja mendore, tue pershi në të inicjativën dhe personalitetin, mbretnon zakonisht mbi lodhjen fizike. - Aty ku puna lypë nji mëndë të madh, kemi puntorin e thjeshtë.

Puna pra është faktor i paxevevndësueshem per te gjithë e punuesi intelektual dallohet aty ku perveç munit shton inicjativën e vet, i ep punës nji shëj të personit të vet, dhe shtjen në perdorim kulturen.

Pergjithsisht në çdo vënd zakoni mbretnon në dallimin e dy klasëve, pse shpesh herë nji daktilograf mund të jët punues intelektual, dhe nji infermjer, nji disenjator, e në Amerikë nji universitar, nji puntuër mundi, por sido kjoftë nder të gjitha Shtetet dy klasët janë krejtësisht të dallueme.

Këtu nder në mjerisht të shumtë janë ata qi nuk kanë cillsit e asnjënës prej dy kategorive të syperthanuna, e me gjithë këtë mburren sikur të kishin nji të drejtë të fitueme me jetue me djersen e popullit.

E s'duhet të çuditemi perkundrazi në se ka shum asish qi, pse e kanë ndie se ka krizë, i shtrohen ngjarjeve me nji fatalizem qi dispron, pse ata presin shpëtimin nga qiella tue kujtue se puntori e zejtarë janë të detyruem të vuenjë, nga se s'kanë shkollë.

Intelektuali, per ata, është ai person qi ka diejtë të vëhet në nji pozitë të favorëshme, ku pa lodhje të shumta i ka sugurue jetesen vedit.

E n'at të veten, ky lloj puntori, vren me idhnm dallimin tradicjonal të konceptimit të puntorit e të intelektualit, pse ruhet gjithmonë prej këtij të fundit nji partikularizem q'e dallon; partikularizem i logjikëshem e i thjeshtë fillimisht, por qi merr forma të ndryshme në fantazin e këtij keq-gjykuesi, i terhejken, e ndoshta i shtyem, me pa në të gjithë ata qi veshen pak mirë, intelektualë parasitarë të munit të popullit.

Nuk din natyrisht të dallojë punuesin intele-

ktual të vertetë nga ata qi intelektualë duen të tregohen e s'janë as punues, por faji s'është mafi fort i tij, s'është atyne të cillëve u perket me i drejtue e me i këshillue.

Per ket po persrisim nji dishir të shprehun tjera herë po prej kësajë së Perkohëshme, d. m. th. nevoja e randsis qi i duhet dhanë çdo levizjeje të çfaqun nga grupe të ndryshem per bashkëveprim e bashkërendim të aftësive, tue u sugurue mprojtje e ndihmë kundra spekulimeve, çdo lloji kjoftshin, e qi sot kanë ndrydhë çdo inicjativë private e kolektive qi do t'ishte dobipruese per të gjithë Shqyptarët.

Mos të harrojmë se të tilla inicjativa janë marrë nga disa grupe punuesash intelektualë shqyptarë (b.f. advokatët - mjekët) si edhe puntorësh, por mjerisht nga mungesa e interesimit t'organeve kompetente kanë deshtue të thuesh krejtësisht, tue shkaktue, per mafi teper, edhe demoralixim nder pjestarë.

Interesimi mafi madh qi i duhet dhanë këtyne inicjativave është detyrë morale e shoqrore qi i perket të gjithëve, pse është i vetmi mjet per të tregue graden e maturitetit në të cilën kemë mrrijtë, mbassi tue u organixue do të pastrojmë nji herë e mirë disa elementa turbulluesë e të dyshimët qi s'dihet çë rrol losin në jeten t'onë shoqnore, tue u sugurue njikohsisht antarëve ndihmen materjale e morale per të punue mafi me zëll, pse si thame, vetem dishiri qi puna të çmohet, vlera të njifet dhe çmimi i merituem të paguet duhet të mbretnojë si faktor i prodhimit e i permirësimit të mirëqenjes shoqnore.

E këta, po e deshtem, sugurohet tue bashkëveprue.

Shkoder 1/X/1936

M. Ç.

Lajmojmë me shum gzi lexuesat t'onë të ndërshem se "Cirka" pat fatin me upasue me bashkëpunimin krejt të çmueshem të njanit mer poetët e shkrimtarët në mafi të ndhaj prej të cillit sod mafi s'patit po botojne poem qi ndjek.

Zotnis së tij - i cilli nëshkrimet me pseudonimin "Dor e harruem" - lotn sht po i falemi nderës me mirënjohjen mafi të madhe qi "Cirka" e jonë po ka ndëren edhe per illegjin e posaçem me i paratitë nder shtylla të veta publikut shqyptar hartin e tij të lartë.

Vasha e drandofillja

N' kopshtë për lule sá lén dielli
Vasha nget,
Kúr si gjaku drandofilli
Qe pelset.

- Kúdo rasha mos u vrasha
Lot e kndon,
Drandofillin e kputë vasha,
N'odë e çon.

E çon n' odë e shtjen n' mashtapë
Me ujë plot,
Të shue se boten n'dorë ká kapë
Kndon e lot.

- N' shtatin t'and e n' bukurí
Dahe n' shëj,
Pá t' marrë éren plak e i rí
Kurr nuk ndëj.-

Drandofilli n' gotë tu' u sjellë
Vashen ndjek
E i thotë ambel:- Tí m'ké mjellë,
Por mos m'prek.-

Kalon dita e terri nisë:
Lulja s'shef
Veçse vashen tue qindisë
Mbi gjergjef.

Nuk shef miq neper mindere
Rreth e rreth,
Qe pak veshket edhe at-herë
Lshon një gjeth.

Me ftoftsi t' pikllueme e t' rrall
Vasha e merr,
E pelset me gishta n' ball
Vonë per terr.

Gjithnji koha a tue kalue
Me shum vrap,
Drandofillja gjeth tue lshue
Prap e prap.

Kúr po shef se gati u shqim
Lulja e vet,
Zbehet vasha e rri n'mëndim
Dit e net.

- Pse mëndon, pse tuj u zbë
Vashë po rrin?
Se do t'vdesë aj qi ká lé
Ti a s'e din?

Gjetht e mí qi jé tue njehë
Pá prâ kurr
Janë sá dit qi jeta i shgrehë
Plot me turr.

Un jam jetë e gjetht e mí
Orë e dit
Qi n' ket shekull tuj u shkri
Kalojnë rrshqit.

N'vetmí nieri s'ká per t'gjetë
Kurr ngushllim,
Pertrín jeta tjeter jetë
Veç n'bashkim.

Mos prit vashë poshtnim e rrusha,
Duej kē t' don,
Se e rinis e shkurtë asht udh
Qi t' miklon.-

U sos lulja e tue mbarue
Vashës nder mënd
I ká shti per me fillue
T' rí gazmënd

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Sal Behri

Trim i ri Shkodranë

(Kalxim Historik)

Dielli me rrezet e veta të shkelqyeshme letë e letë po fillonte m'u çue per mbas maleve të hjedhta, randë ngarkue me borë të perher-shme, mbi hapsinen e kulluet të qiellit.

Mbarë natyra zgjohej e zogjt tue fluturue gem mbi gem ambel dredhshin kangët e veta; puntorët delshin nder ara e prozhme, çobaj e çobanesh qitshin berret në kullosë e ushtote shpati prej zumbares e fyellit të tyne. Grati kishin fillue punen; kush merrte udhen kah kromi me një buljerë në shpinë e kush i ishte af-rue bregut të liqënit per me lë teshat.

Idil të gjallë të një jete vllaznore paraqite vetë natyra e pa u kujtue hupte shikimi në kryqzimet e pulbardhave, e zani monoton i dall-ndyshave bashkue me të shpendve tjerë percill-te shushurimet e luhatjeve të liqënit, q i rrahte me valë shkrumuese gunen, tue e ba at vend log zânash në mprojtje t'asajë çete homerike, q i kish vue paqen me burri Shqyptare.

Zyla, një vashë nder mât të bukrat e atij vendi e e dashtun prej të gjitha shoqeve të veta, mbas-si qiti gjânë e gjallë prej vathit, ashtu e mer-tisun per jazë të vllaut, u nis me percjellë bagëtinë.

Spasoja, çobani i shpisë s'Abdisë, në moshë kund një dymdhet vjeçare, mbasi hapi grigjen në kullosë e u pershndet edhe një herë me Zyl-en q i drodhi kah shpija, u drejtue fillë kah pataloku, kû çobaj e çobanesh ish in ulë nen hije të një pemës e po kndojshin valle.

Dera e Gjuro Cejoviqit ishte në zâ per kah trimnija, por shpesh herë ket veti e perlyete me do shperdorime, të cillat per të vertetë nuk i kanë hije aspak një burri; e djali i tij Vlladoja i gjithte krejt t'et nder të tana veset e në çdo veprim të pandershem q i donte me krye, kurr nuk i tutej syni.

Edhe ky, Vlladoja, kish pas dalë me cuba tjerë kndej kufinit e shpesh ishte bashkue me barî të ktyne vendeve; por ç'prej të pares herë q i u pat tokue, Zyla kje e vetmja nder vasha tjera, bukurija e së cillës i a grabiti të gjitha ndiesinat e zemers, sa q i perherë andrrote rasen e një dite fat-lume, kû me hirë ose perdhuni, të mujtte m'e sjellë në fat të vet.

Të gjith ajo ditë kaloi në brohorî; por kur nisi me ra muzgu i mramjes e si gadi të gjitha tufat kishin marrë rrugen kah konaku, edhe Spasoja u ngrit në kamë per me mledhë berret e shperdame neper shpat.

Po sa i a kishte lëshue zanin ogiçit, u ndi

nji vishkëllimë, q i s'u dukte se vite prejë lerg. Nji gjysë të sjelluni s'kish bân djali e i a lshoi synin edhe një herë berreve !... Duket se ishte vonë e s'dite si me i a ba, por vrep i u lëshue një naltësi e si edhe në krep të gjallë kcej prej shkrepit në shkrep, q i per një tri herë u zhduk e u duk, deri sa u ul në një luginë të rrëpinët.

Aty ishte Vlladoja q i po e pritte e tek sa e pau Spason i tha:

- Të kam pa edhe në nade kur ke qitë berret, në kullosë me at pllum të bardhë, por dreshta me të bân zâ.

- Mirë q i s'je ngutë - i a këtthej trathtari tue dihatë, pse ishte lodhë.

- Po sot si shkuen punët?

- Duket se i ka ardhë sahati. Sunte janë vetëm në shpi e une mbassi të kandes gjânë e gjallë, kam me lanë deren e ahrit avritë per pa i dhanë çilc; ti mandej din vetë!..., pse tash po shkoj me bujtë te halla e kam me u shtî i smuet per deri mbas-nesrit.

- Ah!, s'ka send q i të m'a shuejn flaken e dashtnisë: por ti je me të vertetë dhelpen e të lumët. Qe kto pare e kris se u bân vonë -.

S'ia bân një as dy, por tue e mbajtë doren ne xhep kû kishte kuletën, theku kamët e me turr mlodh grigjen e i bashkoi me disa q i kishin marrë rrugen kah shpija.

Nen at muzg q i vite tue u dendsue vajë per të mjerumët rrahte kumona e ogiçit e bân q i ende s'ishte dukë, kish drejtue ato rreze t'arta pingul kah fronti i t'Amshemit, thue se s'dote me i prue shpresë pagjes së gjumit, pa lypë gjygjë para Hyut. Per Spasoja çate rrugen tue u grahë berreve me sa mujtte, shend e ver per ato pare të ndryta q i kishte fitue.

Shi në mes-natë, hinë shkja i verbuen vet i freti në shpi t'Abdisë e në ndyren ma të poshtme grabitë vashen, tue i a lanë muç t'a-men per ma teper dekë se gjallë.

Të bremët e zemers si dy gura shperthyen në vajë Zylën e mjerë gjith nata e lume i kaloi n'ofshë mjerimi, pse e dite mirë se s'kish per t'u lanë pa u amarrë me armë.

Prat Zot Oso kû do të jetë!

Fjala në vesh edhe i kâ shkue per ket dhënë q i bân bân shpija e Cejoviqit gjakut të Shqyptarë pse mbrendë n'at kullë sokolash zhvillohej gëzimi e jehoshin kangë burrije per cjellë prejë lartës zâ-madhe.

N'odë të pakës, brî votre, ishte ndëjë Oso

Kuka e po kuvendote me Zeqon e Seladinit mbi fjalët që kishin ndi, se Knjaz Nikolla donte me që ushtri të munda në Vraninë. Prandej trimi mendon me thirrë të nipin e me i a mbushë mendën që të niset për Shkoder, mbasi ishte i ri e dronte mos të marrin trishtim.

Në kaq, hini mrendë Sal Behri i Shkodranë, djaloç i ri që porsa kish fillue me i u njersë mustaku, por i shkathtë e i letë si era. Atbotë Osja pak si vrëshem po xën i thotë:

— Neser me të zbardhun të dritës banu gadi m'u nisë për në gjytet, pse disi gjatë shkoi për ty në këtë vend e edhe shpija më çon fjalë se i ka marrë malli e kanë qefë me të pa—.

Ju m'iz ftyra sokolit të ri kur i foli Axha, por ishte fjala e kuj ishte dhe s'mujtte me përgjegjë, por uli kruet e duel.

Disi marre i erdh me hi nder shokë, pse si i kishte tretë ftyra, drote që mos t'a pvetshin se çka i tha Osja; prandej zyrtë e tretë nder mendime, shterngoi armët e u nis me u pershndetë me t'amen e Avdi Hisës, pse e kish dashtë e hatrue si djalë të vedin.

Krisi në derë por s'i duel kush, atëherë si i shpisë që ishte, njitet për shkallash e fillë hinë n'odë të ndejes.

Nji të perqethun i ra shtatit kur ndiu gjëmët e asajë plake, lidhë duersh e gojet ashtu për bind n'at qoshe shpijet. Me të shpejtë e libroi e tue e mbajtë në krah të rrmakët, shtrini të djathtin e merr nji shtamë ujë, për me i a prue frymen në vend. Atbotë pshtetë ashtu si ishte, xû grueja me i dftue djalit fillë e për pë mjerimin që i kishin pa sytë, e se si i a kish grabitë Vlladoja Zylen. Por Sala, pa i ndi mirë kto fjalë i u gjegj, se për të gjallë s'kish për t'a lanë vajzen me fshâ në shpi të shkja; e si foli, rjashtë bani burri i dheut.

Turr u lshue porsî bishë e eger që t'a ketë lodhë uja, me rã te shpija e Cejoviqit. Nësa Sala ish tue udhtue rrugë pa rrugë, që u ndesh në vashen, e cila i a kishte pasë dalë me hikë; por që mjerisht plaku Gjurma e kish pasë vegue për së largu e i ishte kenë vue në shpinë për m'e xanë gjallë o deké. E ndaloj Sala Zylen, por kot ajo e ngrata mundohet me i a mbushë mënden me hikë, pse ky i a kthej:

— Mos kjoftë gjikue me dalë nder shokë për pa u matë njiherë me të—. Edhe Gjurma s'vonoi shumë e i a mrrini!, he i u preftë nafaka, dhe u turr në vashen, por në kaq Sala:

— Ndal nji herë or zogu i shkinës, pse disi pa mendim i a ke hi ksajë pune — edhe i u turr e Gjuros, tue i sha e tue i perbuzë sjelljet e poshtme të tijat e zemren e pa kurrfarë fisnikijet. Heshti shkja e hangri buzën në dhamë e prej furijet i u muer pak goja, veç pshtjellueshem ashtu si bumullima ushtuen fjalët e tija, që

prej gjoksit të ndezun delshin. Edhe të dy por si bishë t'egra xueren taganat prej millit; njeni burrë e i plakun n'armë, tjetri i ri trim e i shkathtë, e s'ia lëshin dalë shojshtj.

Dy luftarët ngrehen ballin, dhanë shëjin e dy-luftimit e kaq me furi u turren si t'ishin dy rrefe kur shkrepin malit. Kaq idhtë vringlluën në duer të tyne taganat, sa and e kand ushtoi shpati e u trand për nen kamë të tyne toka.

Vasha sverdhë prej friget, rrite në nji anë tue vrojtë se kah po anonte fitimi e shpesh edhe me brimë e gjâmë perciellte shpatat që i kercnoheshin Salës. Me shumë urti sejcilli këyrte sulmet e kundershitarit e sejcilli me hapa të mbatun lvizte; tash u largoshin, tash njeni këyrte me therë, tash tjetri.

Në kaq Sala i vogel, mbas nji luftimit të rreptë, deshtas i a len krahnorin çilë Gjuros, i cili ngau m'e therë, por kot se u rrëjt, pse shpata e Salës shi n'anë të rrmajtë i a njiti. Aman Zot! se ç'u ndez mâ teper shkja, kur pau vedin la me gjak; i u shkund trupi prej idhnimit e i u lëshuen mustakët, kah vringlloi me sa pat fuqi shpaten; veç Sala smrapet ngadalë e me tagan i rrin prap gadi, për me i pritë të msyemet e tija.

Teshma të dy ishin lodhë e meké, por s'di si i a dha Zoti Salës e në nji tjetër të sjellme, për s'ri i a njiti; s'e majten mâ kamët mizorin e ra lmuç për tokë tue u la në gjak të vet. Atherë briti të madhe i Shkodrani:

— Qashtë raftë gjithmonë i pa tenzoni.—

Mandej, pa hupë kohë, maer me vedi Zylen e u nis kah shpija.

S'kishin bâ katerdhet hapa, kur që ndeshin n'Oson, i cili mbassi ish kenë la meue prej nanës së vajzës, kish dalë me solla të vet, në ndihmë të trimit të ri.

Plot gëzim u del Zyla para me u kallxue trimninë e fitimin e Salës që në ftyren e njomë të tij u dukte. Por Osja, pa u çuditë i shterngoi doren të nipit e e puthi në ballë, dhe zemren në vend i a prui, tue i premtue me deké n'at kullë të Vraninës.

Shkoder 21 VIII 30 HASAN SHEHI

Cirka së vertete

Cillet janë të mirat mâ të para e mâ të udhaja? Me kënd njeri i ndërshe e njeri i lîr. Për të parën duhet me i ndigjue ligjës morale, për të dyten me i ndigjue ligjës politike e civile.

Anonim

STUDIME GJUHE

Mbassi per fat të mirë edhe ndër ne sot u është çelë djelmvet të rí shtegu i mësimevet të larta me fitim të math të perparimit e të kulturës komtare, rrjedhton prej vetvedi se edhe gjuha, me zhvillim të ktyne, do të pasunohet e të zbukurohet krah per krah; per ditë jemi tue pamur, jemi nga diktojmë se shkrimtarët e rí si domos janë tue perdorë në shkrime të veta skaje e thana, per të cillat na deri më sot nuk kemi qënë të mbehitun(1), por do të vrejme mirë mos të kalarojmë(2) caqet e urtis e në vend të pasunis e të hijeshis mos t'a perçudnojmë gjuhën, tue i futun elemente heterogene (3) ase per t'a thanun me fjalë shqype me elemente të ndryshlinderta(3) me qënë se jemi të dobët nga mësiami i gjuhës e mbassi nuk kemi endë një gramatikë as per shkolla fillore as per të mjesmet.

Perflitet se Ministrija e Arsimit e ka marrë me turr perpilimin e tekstevet shkollore, por per një gramatikë, per tekstin më kryesuer s'është gjegjë kurrnji laim. Nuk jemi as pak nga e marrim vesht gjith ket ngathsi e plogsi per një veper kaq të domosdoshme per perparim të Shqypitarit të shkretë, qi po të kishte mjetet e sohishme(4) me një herë do të hovej në rrugë të mbarë të gjytnimit. Duket se një namë e zezë randon mbi né per t' na ngurrue e topitë(5) në ç'do veper per të mirën e pergjithshme, per të mbarën e perbashkët. Ka pasë thanë dikush:

Ka qitë dreqi pushkë mbi né

Gjithmonë punët me i lanë pllë(6)!

Prej se djelmt e rí kanë agelun p a njohuni më fillestare të gjuhës, s'është aspak të çuditshem qi të shkjepojën në shkrime të veta; ktu po marr liri të flas mbi sa ndër kto shkjepime, tue zanun fill, per sot, mbi nervlim(7) të gabueshem të sa neologismeve, si bien fjala ideologji shqypare, ideologji të rinis.

Per të kalzatie(8) shtrembsin e perdorimit të ktij neologismi, po marr pik së pari emnin, prej kah ay rrjedhton, skajin idé e ktij po i apim veshtesën e vertetë e të perprët sikur e gjëjmë në ç'do fjaluer të huej, mbassi perdoret ndër të gjitha gjuhët me kulturë premdimore.

Idé-ja, fytyrë ase të çfaqun sendesh së jashme a së mbrendshme, qi perftohen në mende t'one, si Ideja e rruzullimit - Ideja e Hyut - Ideja e ngjyrvet - Ideja e të xetit e të ftoftit - Ideja e bukuris Idé të pergjithshme e idé të posaçme - Kroni i idevet, burimi i idevet, gurra e idevet, gjinati-ja(9) e idevet-Idé e nartë(10) e idé e knarrët-Idé e kulluet e idé e turbullt - Idé e thjeshtë e eidé ngatrruet-Idé e kjarët e idé e kerlajtë(12) - Idé e perprët e idé e shperprët - Idé e permatun e idé e shpermatun - Idé e vertetë e idé e rrëjshme - Idé

e harrët(13) e idé e nderdymët-Idé e urtë e idé e trënët Idé e sigurtë e idé e dyshimët-Idé e arsyeshme e idé e gabuet-Idé e mbarë e idé mbra pësht-Idé e kthiellët e idé e errët Shëji i njajsendi na kujton idén e tí- Më ra në mend per të nepër të perpjekuna idésh Fjala është shqyptimi i idevet.

Tue qënë se ideja është elementi më ithjesh të i mendës, thohet: Porsa kam një idé t'atij sendi, pse nuk e ngjof mirë, idén e tí kam me t'a tregue me dy trí fjalë. Nuk ka kurrfarë ideje se ç' don me thanë rend e kuer(14)

Gjithnji, tue u zgjanue veshtesa, per duma-ti(15), per mende qi munt të kemi sajue per të tjerë njeis a per të tjera sende: ka idé e veta e gjá s' i a ndrron- Qe idé e mija-Kryeneçë n'idé të veta- Ka ngalë mendën n'a t'idé-Ideja e tí më duket e arsyeshme, perkundrazi ideja e atij tjetri më duket e gabuet, e marrë. -Un e ti kemi të njajtat idé mbi ket punë- Æsht një njeri idésh s'urta.- I kaperceu ideja qi pat sajue qyshë perpara - Ideja e parë mbi ket çash-tje qe e emja - I mjojnë në trü gjithfarë idésh.

Prap me zgjanime të tjera ep veshtesën e pergjithshme mbi një punë: Qe ideja e minis-trit Idé e ré, idé guximtare, idé pjellore, idé tethnore(17)- Sa idé e urueme do t'ishte ajo qi munt t'i bashkonte e t'i vllaznonte të gjitha komet etj. etj. etj

(Vijon)

M. L.

*

*

*

P. S. Tue qënë se në ket artikull kam per dorë sa fjalë të rralla e ndoshta të raveshtueshme per ndokend e shoh t'arsyeshem t'i merendoj ktu poshtë me zhvillesë perkites.

1)Mbehitun(me), verb: me pasë nevojë, me nevojiton.

2)Kalarue(me), verb; me dale, me kalue per tej, jashta kufinit

3) Heterogen, pershtues, i të njaj natyre e cillsije së ndryshme; fjalë greqishte e shqyo munt të thohet shum bukur i ndryshlindert, qi nga lindja është ndryshet prej njaj tjetri.

4)Sohishem, pershtues, qi nuk ka sendet e duhuna, qi i huqin gjánat e duhuna, gjánat e mbehishme

5)Topitë (m'u), verb; me ndeshë në kunderstine, në pengime, me ngalime, qi nuk lajnë me vijue. Prej marrjet u topita e nuk bāna ver me gojë, me pré fjala në gojë. Me ngurrue, me ngeçë.

6)Plle, perveç, mbetun pa marrun fund, pa marrun mbarim, mbetun pezull pa u këputë. U fol e u veltue, por s'u muer farë vendimi e puna,

çashtja ngeli pllë.

7) Nervlitun (me), verb; me perdorë e nervlim perdorim.

8) Kalzatie (me), verb; me kalzue më një mënyrë e sesë që me mbushur menden plotsisht.

Një aksiomë s'ka mëbë për kalzatesa; nuk është mëbë të kalzatojmë se 2 më 2 bëjnë 4.

9) Gjinatë - ja, ëmen; i njëj gjaje. Gjinatija e rruzullimit është një mshesë, që kalëron fuqinë e mendës së njeriut.

10) Nartë (i), pershtues; i dliut, i pastër, i kthiellët.

11) Knarrë (m'u), verb, me i u marrë të të pamt, drita, shkelqimi, rrëjimi. Sot dielli është tue përhapë një dritë të knarrët. - Disa rë të holla, dhenia, janë nga e knarrin diellin.

12) Kerlijt (i), pershtues, që s'është mbas së vertetët. Të holla të kerlijta - Florij të kerlijtë. - Mos e kerlijtë të vertetën - Zëmer e kerlijtë, pse kinseton ndiesi, që s'i ka aspak - Historia nuk do të kerlihet kurr, pse atbotë s'është më histori por prallë.

13) Harrët (i), pershtues; i padyshimët, i panderdymët.

14) Kuer-ori, ëmen; rend; prej kësaj skajë i perkuermë, që mban rregull e rend.

15) Dumati - (ja), ëmen; çka i gjindet se të cillit në mend mbi një gjë; çka i dumetet krejt, d. m. th. çka i bjen në mend. Se i cilli ka dumati e veta. - Fletoret çfaqin dumatin botnore. - Akcilli ka sajue një dumati të kerlijtë, një dumati të gabueme mbi mue.

16) Mjue (me), verb; me gjimue, me bënë potërë, zhurmë. Po mjon moti e pra kemi shi, ka për të rigue.

17) Tethnuer - ori, pershtues; që ep shumë grat: Plehi i mirë i tethë tokët e ato tokë dalin tethnore, bënë të tethshme.

Cirka së vertete

Beniamino Franklin

Shtat ligjët e një t'urtit

10) Të perkurmit. - Mos hani teper, mos pini kurr pije alkoliqe, as vënë më teper se keni nevojë

20) Dliutsija. - Mani gjithmonë të dliut kryet, teshat e shpinë t'uej

30) Ekonomija. - Mos bëni asnjë shpenzim të pafajshëm, e rregulloni të dalunat si mas të himeve.

40) Puna. - Koha është ar: duhet është kurr me ndëj pa punë, e, ajo që të bëjmë, të jenë e dobishme për ne e për tjerë.

50) Rregullimi. - Se i cilli send të kenë vëndin e vet e se e cilla punë kohen e vet.

60) Caktimi. - Mos kaloni kufin: në mund të në niesina, nder gjykime e nder argtime.

70) Sinceriteti - Flitni shka mendoni, e mendimet t'ueja të jenë ato që mos t'i u kuqin tue i dftue.

Prej shtypit të huej

Guximi i një hajnit Në Cremona (Itali) një djalë i ri pa kapelë në krye po shetitëte rrugës. Stina e dimnit ishte kah u avitëte e ai mendoi se dimni s'mund t'u kalote pa pasë një send mbi krye. U dote për një kapelë; madje kishte që që t'ishte e re. Por si me i a bëmbasi s'kishte me se m'e blë? Pa bë as një as dy kalon para një tregtores ku jashtë ishin t'eksponueme disa kapela të bukura.

Mbasi priti asen që disa myshterë hinë në tregtores, pa u kujtue i zoti i sajë, kapi një kapelë, e tym djalë i grahi kambëve e u lshue në t'ikun.

Një prej kaluesave që e pën ket hajni, lajmoi me një herë të zotit e tregtores i cilli u vue n'të ndjekun të djalit. Mbas do kohet, edhe e xuni, por së jo aq shpejtë mos me i dhanë kti kohë që m'e shdukë kapelen. Hajni i kje dorzue policis e çashtja doli në gjygjë. Por tue këne se tregtari s'njifte at njerin që e kishte pa tue vjedhë, e kshtu s'kishte si me provue fajin e të pandehunit, gjygi për mungesë provash e deklaroi të pafaj. Mas pak ditësh aj djali u paraqit te dera e po njasajë tregtores e në një formë kercnimesh i tha të zotit: "O ti më nep njetash një kapelë, osë un nesor kam me të paditë në gjygjë për çpifje". Tregtari tue këne i merzitun prej gjygjit, mendoi se më shkurt ishte me i dhanë kapelen që kerkote, e njashtu bëni.

Kishe me thanë se aj djali endë, do të jën tue qeshë.

Një ushtar i.... Shipjon Afrikanit që maron nen vrejte - Në Romë në mojin e kaluem mbas çfaqjes të shipjon Afrikanit në Quadraro, një ushtar.... i çenturjeve që nen urdhnat e Shipjonit aq trimnisht kishte luftue kundra ardhave kartagjineze, mbas çfaqjes këthej në vëndin e sdeshjes për me vue në vënd të perkrenares e të korracës, gjakeun e pantallonat, por së kto teshat e tija ishin shdukë. Kerkimet e bëme në mjes të gazit të bashkëluftarve, nuk dhane kurrfarë frytë e aj kje i detruem m'u drejtue kah shpita e vet veshë me perkrenare, korracë e kotur. Shetia e cudishme e kti rromaku të mojem i a në sy dy karabinjerave të cillët i afrue i lypne shjegime e i kerkuene dokumentat e tij, të cillët natyrisht aj s'i kishte me vedë. Aventura mbaroi në kazermen më t'afërmen të karabniereve ku aj.... rromak kje janë nen vrejte.

Në ne një legjonar mungote në rradhat rromak në Quadraro, e kerkush s'dite me dftue kishte gjallë a por.... kishte mbetë në luftë.

Nieri qi s'shifej

roman i Jules Verne-s

10)

vëndin në fund. Tjerët miq të ftuem ishin grumuj grumuj nder sala të ndryshme. Ata qi kishin pasë dalë jashtë në kohë të pushimit të muzhikës, po hijnshin.

Kapidani u ndal në krye të shkallës, un mbas tij e pershkuem me sy gjithkah lulishten qi ishte e ndritësue me si me kënë ditë.

S'mujtem me pá kurrkënd.

Zotnija e zoja Roderich erdhen edhe ata me njiherë e doktori diçka i tha të birit: qi pergje gj me nji të luejtun kreje mohues.

Por zâni gjithnji vijote me u ndi, mâ i thekëshem, mâ i vrashtë, perherë mâ afer...

Marku krah per krah me Miren, u aviten edhe ata së bashku, ndersâ zoja Roderich mûndohej me u dhanë nji të gjegjun miqve të çuditun.

- Dij vetë se çka me bâ!...tha kapidani Haralan, tue u ulë per shkallash.

Doktor Roderich-u, disâ sherbëtorë e un e ndoqem.

Tanë me'i herë, kûr kënduesi dukej se nuk ishte veç pak hapa larg galeris, zâni prâni.

Kje këqyrë ânë e kand lulishta, mbasi ishte e ndritun kaq mirë, sâ nos me mbetë as nji skâj në terr, nuk u la birë pá kerkue... por kurrkush nuk u gjat.

Nuk kâ se si me pasë kënë zâni i ndokuej qi po kalote per rrugen Teqeli tue këndue?

Nuk dukej, mandej u pá se n'atë rrugë nuk isht n'at ças kurrkush.

Nji dritë veç shndritte nja pesëqind hapa larg, nji dritë qi delte prej dritoreve të "belvedere-s" të shpís Storitz.

Si këthyene në galeri, s'patem çka me u pergjegjë atyne qi na pvetshin, veçse dhame shêjin e valzer-it e nisen prap këcimet.

- A e keni sgiedhë - m'a bâni Mira tue qeshë-kcimtaren t'uej?

- Kcimtarja e ême jeni ju zojushë, por per valzerin e dytë.

- Atëherë nuk kemi me të lanë me pritë teper - tha Marku.

Marku rrêhej se un do të pritëshem shum mâ teper se e mendote per me kcye me Miren valzerin e premtuem; bilë ene e pres.

Orkestra nuk kishte marue mirë preludin, kûr, pá u pá kurrkund kangatari, zâni kumboi prap, e këso here në mjes të salës.

Miq e ftuem u trêmen por të gjithë edhe u idhnuen sâ s'kâ. Zâni qitte me të madhe K a n g e n e M ë n í s të Federikut Margrande, at huan gjerman me ndiesina aq t'ashpra e ker-cnuesë. Ishte nji të ngucun kundra atdhëdash-të-nis magjarre, nji e shame e kjartë e me qellim!

E ai qi qitte ket zâ në mjes të salonit... nuk shifej... E prá aty mjes nesh ishte!...

Kcimtarët e kcmtare u shperdan, dikush tue hî në salë dikush në galeri. Nji frigë e madhe i kish mblue miqt, sidomos zojat. Kapidani Haralan pershkoi salonin, me sy si flaka e me duer të shtrime si me dashtë me kapë ndokend qi syt t'onë s'mund t'a shifëshin...

N'at ças, si mbaroi edhe strofa e mbrame e K a n g e s s e M ë n í s, zâni mënî. Batë herë u pá... po! të gjithë e páme me sy t'onë nji send qi mos me u xanë besë...

Qe tuba e luleve e vendue me mbi tryes, tuba e fejesës, kapë keqas, shkatrrue krejt, qitë per tokë!... Qe kontrata e shkyeme e hjedhë në mjedis të salës bâ copa copa prej nji dorës së pápashme!...

Këso here frigë e madhe i kapi të gjith! Seicilli dote me u largue prej nji të pámes kaq të çuditëshme. Un dysoshem per mënd të mija, s'dijshem a me u xanë besë këtyne punëve larg mëndsh. Kapidani Haralan m'u avit me të shpejtë e zbë në fëtyrë prej idhnimit më tha:

- Guljelm Storitz-i âsht!

Guljelm Storitz-i?... a ishte i marrë?...

Por në kje se ai nuk ishte i marrë, un ishem kah u bâshem.

Nuk ishem fjetë, nuk ishem n'anderr e prá shifëshem me këto sy të mí kunoren e nusis tue u çue prej jestekut ku ishte vendue, pá u pá aspak dora qi e kishte kapë, tue pershkue salonin, mandej galerin, e tue u shdukë mbas pemëve të shpeshta të lulishtës!...

- Këjo âsht teper!...- i a bâni kapidani Haralan, i cilli duel shpejt prej salet kaloi si vetima lulishten, e duel në rrugë Teqeli.

Un i u vûna mrapa, e njani mbas tjetrit mbrrijtem te shpija e Guljelm Storitz-it, kû nji dritësore në mâje të "belvedere-s" qitte, n'at terrinë per rreth nji dritë të zbët.

Kapidani kapi dorëten e derës tue shtye deren me fórc, e u pá dijt se çka po bâshe, i ndihmoshe sâ kû muishem. Por dera ishte mbyllë mirë e nuk loto aspak.

Per nji copë kohë mundem kot. Kaq na kishte marrë mëc idhnimi qi s'dijshim se çka ishim tue bâ. Kûr, pá pritë, deren dikush po na e shpëlë... shitej kiamas se Kapidani Haralan ishte rritë tue mëndue keq per Guljelm Storitz-in... Guljelm Storitz-i s'kishte dalë prej shpejt, pse ai vetë po na çilte deren, e ai vetë ishte njaty perpara nesh.

(vijon)

Konkursi i ynë i Poezís

Jurija e Konkursit, mbasi e kreu shqyrtimin e poezíve të paraqitura, dha vëndimin të cillin këtû po mâ poshtë po e botojmë.

vëndim

Komisjoni për konkursin e poezís qi u-shpall prej revistës "Cirka", i perbâmë prej Z. Z. Dom Ndré Mjedja, Kolë Kamsi, Ernest Koliqi, mbasi u-mblodh disa herë për me shqyrtue e me gjykue poezínat e dergueme në ket konkurs, dha me zâne të përbashkta ket vendim:

Çmimi i parë i shenjohej poezís me titull "Barkë" Nr. 4041, pse argumenti ka njisi zhvillimi e vargjet janë të rrjedhshme e të punueme me kujdes në një gjuhë të lehtë e të pastër.

Çmimi i dytë i caktohet vjershës qi ka titullin „Jehe të mekuna„ e Nr. 1934.

Çmimi i tretë i shenjohej poezís "Në lamën e luftës" Nr. 1091-

Këto dy poezínat e mbrame nuk kanë në vetvedi gjithaqë vlerë lirike, por u-çmuen pse çfaqin, në një trajtë të kjiartë, do ndiesí të gjalla e të thekshme.

Poezínat tjera nuk mund të cilësohen për arsye se kanë mjaft të meta për sa i përket tekniksë së vjershës: mendime t'errta a të pshtjellueshme e pa ndonji lidhje ndermjet vedit, vargje pa harmonin e muzikalitetin e lypun e ka'i herë edhe të shkjepta nder theksime e të punueme me shum líri poetike në të lidhun të rimavet. Me gjith ktë disa prej ktyne vjershave po të merren rishtas nepër dorë të ndreqen mendimet e gjuha pa përdorë neologjizme të panevojshme e të limohet vargu mâ me kujdes për me i dhanë vjershës kumbim të kandshem e pak hír e elegancë, munden mandej me pasë rasë për me u-pranue për botim prej drejtorís së kësaj reviste.

Shkodër, 23 Shtatuer 1936

Komisjoni

D. Ndré Mjedja Kolë Kamsi Ernest Koliqi

Fituesave të konkursit i paraqesim pergzimet t'ona edhe i ftojmë qi të zblohen tue u paraqitë në zyren t'onë për me marrë çmimet e fitueme. Identifikimi bâhet tue paraqitë një kopje të poezís fituese.

Mbas kësajë, poezínat fituese kanë m'u botue nder numrat e ardhëshem të "Cirkës".

Konkurrentat tjerë - të cillëve u urojmë përparim e qindresë - shpresojmë se kanë me ndjekë me kujdes mëndimin e çfaqun prej Jurís.

"CIRKA"

LUMNIJA

(Legendë)

Ishin një herë tre vllazen qi jetojshin në midis të njaj pyllit t'errshem, jo fort larg prej détit në njyre të qiellit.

Kishin pazë rrezikun me mbetë pá prind qyshë se ishin fmí, e jetojshin aty tash qyshë kúr, gjithmonë vetun e zymt.

Tek e mrâmja, një ditë prej ditsh, vllau i madh, i merzitun prej gjith asajë vetmí tha:

- Pertej pyllin áshjt një mal tieter, e pertej malin áshjt një vënd i haptë e i frytshem.

I dyti tha:

Pertej pyllin áshjt edhe dédi i kaltert, e pertej dédin ká gjytete të bukra e të pasuna.

E i tretí tha:

Kushedi a ká atje lisa sikúr kta të pyllit t'onë, e zogj qi këndojnë kaq bukur sikúr kta qi kemi këtû rreth e rreth shpís qi na ká lanë baba!

Por vllau i madh muer e tha prap:

- Due m'u nisë për me shkue me kerkue lumnín.

E i dyti persriti edhe aj:

Due m'u nisë edhe ún për me provue fatin t'ëm e me pá palë a mûnd t'a gjë j lumnín.

I tretí uli kryet e nuk tha kurríja.

Mandej shiluene kualt e vet, ata kual të bukur e të zez qi kishin, e mueren heshtat e veta, ato heshta fórt me mâje të prëhët e të shndritëshme edhe u nisne të trë për me kerkue lumnín.

Mâ i madhi shkapercei malet e hîni n'at vë-

ndin e haptë e të frytshem; i dyti kaloi détin e kaltert me një âní e shkoi nder gjytete të bukra e të pasuna, e gjithkah e kerkuene lumnín, por s'mûnd e gjetne kurr.

Nderkaq aj mâ i riu nuk ishte shqye aq larg; kishte mrríjtë porsá deri në buzë të pyllit, kúr i rà si të fikët në zëmer. Atëherë u ndalue e i tha kálit të vet, atij kálit të bukur e të zí:

- Bajmë mirë me këthye në shpí, në shpí të babës, në mjedis t'atij pyllit t'onë t'errët e të shpeshtë.

I drodh frënin kálit, e muer prap rrugen qi e çote te shpí e vet.

Atëherë list nisne me frushu tue mâ me amelcim e me u perkul përpara tij si me dash-të m'e përshndetë, e zogjt e ndojshin tuj këcye gëmb në gëmb e jo këndue në sá zâ kishin në gushë, e pylli marë u dukte se po i thote:

- Kë bâ mirë qi kë këthye!

E porsá mrríjtë para shpijet, para shpijet të babës, bau në vajzë me flokë arit, ndëjun mbë prap të shpís qi ishte kah tierte, m'sá një mîçë rrite tue kotë nder kambë të saja.

- Kush je ti?, pveti aj vajzen flokartë.

Ajo e kyri me ata sy të vet t'ambel e të geshur i pergjegji:

- Jam Lumnija!

E. W. Foulques

Perkëthim prej MINIMUS

FOLKLORE

Qe një këngë popullore fort e bukur me të cilën Shqiptari i kohës së robnis, i ndrydhun nën zgjedhjen e të huejit, të cillit është i shternguem me i sherbye edhe si ushtër nder dhena të largta prej Atëdheut, shprehë vërtetë e veta që e bëjnë m'u zhgrehë në lot, malli e gjëmë disprimi.

Kënga e nizamit

Kta nizamit e Shqiptaris
Ç'po shetisin Rumelis;
Na i ká rá málli i shtëpis,
Na i ká rá málli me shkue
Kush ká nanë e kush ká grue.
Kush ká grue e kush ká nanë
S'e lán lotët buk me ngranë,
S'e lén málli rrugë me bâm.
Ká lypë mreti ka'i nizamë,
Ka'i nizamë po lypë Dauleti,
Çova baben nuk m'a deshti,
Me çue vllán me erdh gazepi;
Kam një vllá e s'mund t'a treti
Kam një vllá e s'muj m'e tretë,
U shterngova e shkova vetë.
Qindro loke, mos kí dert,
Ishalla piqna n'ahiret.
Njikjo punë ká kënë kysmet
M'u dà robí robít të vet,
M'u dà robí për të gjáll
Pá dá buk e pá dá zjar'n.
Qindro loke fort mos kjáj,
Qindro loke, bân gajret,
Ne mos ardhsha për trí vjet,
Martoe nusen, mos kí dert.
Falë me shndet nanes e babës.
Falmeshndetin kush m'i a çue?
Me i thanë nanes me qindrue,
Me i thanë grues m'u martue,
Zgídh një burrë má t'mirë se mue
Zgídh një burrë kú të dësh vetë,
Se nuk shifna má n' ket jetë
Veç kúr t'shifna n'ahiret.
Bájmë davá te baba mret:
S'mund po e hám ket peksimet,
Ësht gatue tash tridhet vjet,
Ká xanë kryma e na pelset,
S'mund po e hám ket buk me kryma.
Tírq të zez lidhun me rrypa,

Tírq të zez e rryp të hollë,
Nat'e ditë tue ndëjë karollë,
Na është merzitë martina n'dorë,
Tue rá shí e tue rá borë
Gjith naten tue ndëjë pá fjetë.
Má shum ndër kënka me dekë,
Na u merzitem në ket jetë
Dorë për dorë do t'bijm në dét.
Moj martinë te laça shkretë;
N'qafë na paç t'i baba mret,
N'qafë na paç, baba i dyrnjás,
Me i marrë djelmt e fukarás.

Në kangen që ndjek - të cillen pat mirësin me na e tregue Zojë Tusha Radovani - për shkruhet një... incident diplomatik në Shkodrën e herëshme (kúr Pasha rrite në kalà) shkaktue prej se çunit (kavazit) të korculls së Francës i kanë shá nishanin.

Kënga e çunit të korculls

Çuni korculls vjen në derë:
- Zotní korcull del një herë,
Del një herë në arkapí,
Se një punë m'ká bân vakí -
- Çka ké çun, çka ké derman?
- M'a kanë shá nishanin t'and
Qindro çun bre derri i derrit,
Hidhi mirë fistant faqellit
Sá t'kësh korcillen e francezit.
Kush po i njetet kalás perpjetë?
Korcilla i Francës me tre vetë.
Mrríjti korcilla në kalá,
Me Pashen po bân davá:
- Çunin t'ëm kush m'a ká ngá?
Nisha'n t'ëm kush m'i ká shá?
Të gjith saraji hasa i rá.
U dridh Pashë, u dridh eha.
Korcilla i francës shkon për florínt
Hoq e e thoi për krye Sel'mit
U kndue letra, u kndue firmani
Se tre vetë má s'kën kalidëmi:
Zojën korcillen e shkruanin.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Shëmduj qi duhet të kemi para syshë

Thomas Bata

Ata njerz qi prej asgjâjet, vetem prej punës e zotsijet të vet, kanë dijtë m'u naltsue në një shkallë të till sa, me një largsi të madhe m'u dallue prej shumicës së tjerve, me të vertetë se meritojnë një admirim të posaçëm, edhe virtytet, karakteri e qindresa e tyre duhet të jën shembull për gjithkën, Nji nder këta është Çekoslovaku Thomas Bata qi kje thirrë mreti i këpucëve e qi, para 4-5 vjetve diq në një incident udhtimi me aeroplan.

Thomas Bata së parit ká pasë kënë një këpucëtár si plot këpucëtár tjerë; fito sod e ha sod, por mandej në pak vjet pat mrrijtë me ngrehë një industri aq të madhe sá qi vetem njana fabrikë nder sá tjera, ajo e Zlin-it prodhon mâ se 150 mí parë këpucë në ditë. Mënd të mëndohet ndoshta ky industrial i madh i pándergjegje, shfrytësues i punëtorëve të vet; por jeta e tij e vepra e tij na e paraqesin krejt ndryshej. Bashkë me rritjen e pasunís, është kujdesue gjithmonë edhe për mirëkënjën e puntorve qi kishte shtë në punë n'industri të vet.

Njizetmí puntorët e tij, të detyruem sejcilli me vendue një pjesë të fitimit në një bankë kur-simi të themelueme prej tij pasafat për ta, mbas një kohet jo fort të gjatë kanë mrrijtë me mbledhë një pasuní sá me bā një jetesë mjaft të mirë. Zlin, gjyteti kû pat lé e kû ká krijue fabriken e këpucëve mâ të madhe qi ká bota, prej një katundit të vogel qi ká kënë me njimí bano-rë, sod është një gjytet qi njehë 40.000, e qi ká të gjithë ato cilltí të një gjytetit të vogel modern, me fletore, theatra, kinema, lamë avjacioni e stacion radjo. Kishte zakon me thanë se kush ká krye e të holla mâ shumë se tjerët e ká me detyrë me i perdorë jo vetem për të mirë të vedit por për të mirë të gjithëve, ashtu si njaj qi është i fuqishem e ká për detyrë me i dalë zot të ligështit.

E kishte fort të soikatur në shpirtë të vet të ndiemit e dishiplinës. Kalxohet se një herë po udhtote n'automobil kah gjyteti Brno bashkë me të birin e vet 12 vjetsh, të cillit era e fôrt ishte kah i a hiqte kapelen prej kreje. I tha qi t'i rrite gadi mos të i a mërrte era pse, tue kënë se kishte ngut me mrrijt sá mâ parë, ai, rasë qi kapela t'i kishte rá për tokë, e kishte ndalë automobilin qi të zdrypin, por nuk e kishte pritë mandej qi të hypin prap mbas qi të kishte marrë kapelen. Djali nuk i vûni vesh fjalëve tija e mbas pak deqikash kapelen i a muer era e i a hodh në një hendek. I ati ndali maki-

nen, i tha djalit të drypte e nuk e priti por u nis, tue e shterngue me bā rrugen në kambë për mâ teper se një orë e tue e msue kështu se ndigiesa është një detyrë kryekreje.

Ká kënë një puntuer i palodhëshem. Nder të thanuna të tija gjindea edhe këto fjalë: Puna është miku mâ i madhi i nierit. Un punoj 16 orë në ditë pse në punë gjëjë gëzimin mâ të madh e msimin mâ të nalt.

Ky Ford europjan i industrís këpucëtare thote se, në jetë, sukcesi rrjedh mâ fort prej eksperjencavet qi bān nieri në lamë të praktikës. Mshetsija për me i a mrrijt në skāj një punës është me u dhanë vetem mbas soje, mos me u interesue por veç për të, tue i kushtue pá rezervë të gjitha mûndimet e të gjitha ndjesinat, tue i a pá të gjitha vshtirësinat, e tanë anat qi paraqet. Thote se nieri do të kqyrë me tanë fuqin e vet me bā setcillen punë në mndyrë mâ të plotsueme qi të mûndet, e shtote se me ket mûndim të perditëshem mûnd t'u mrrijhet në skaj punve të mdhaja e të dēja për me u thirrë kështu.

Qe flozofija, vepra e fuqija e Batës, filozofi qi, po mos të na mungote vëndi, kishim me dashtë m'e krahasue me atë të një mretit tjetër, Krenger mreti ishkrepcave, qi myti vëdin, po rreth asajë kohë, për shkak të bje-rrunash financjare, mbas dekës të të cillit u zblue se i gjith sistemi i tij financjár ishte i temeluem në mashtrim, të shtëme e konkurrencë të pá-lëjshme, gjâ të cillat në fund i a bane vorrin sikúr i a bane, e e gjith industrija etij mbaroi nder duer të kreditorve.

Gazi

Kurrgjâ mbí tokë nuk mund të qeshin përveç nierit. Guri i çmueshem mund të shkelxë por kûr shkrepdrita mbë të, po çka është shkelximi i djamentit në krahazin me sy qi qeshin me shkelxim të gazit? Lunt nuk mund të qeshin - qe një vet qi deri ato nuk mund t'a kën. Gazi është një vetë vetem për nieri; është njyra e dashtë e gazmënditë e gzimit. Æshtë në dritësore të fetyrës, peper të cillen diftohet se është një vëner qi pret e qi don. Fetyrë qi nuk qeshë është si bulë pëme qi nuk mund të shpejthejë në lue e thahet në gem.

Gazi është agim e fetyra e vrantë është nata e tërëshme e buza në gaz është muzhgu qi perfton për rret diçka të mysterët.

H. W. Becher

Këshilli i mjekut

Flokët

s t një paragjykim e mëndim i gabueshem me kujtue se tue u a pré flokët varzavet, u rriten më të gjatë. Perkundra, nuk u shkojnë kurrë aq gjatë sa kishin shkue me i pasë lanë pá pré. Flokët e parë janë më të hijshmit. Edhë kúr don nieri me i a u pertrí mājët, duhet me i pré vetun pak centimetra.

Roja e flokëve. Æsht punë shum më e kollajshme me dijtë me i ruejtë flokët sa t'i kështandosh, se me u rá mrapa e me i gjetë barin kúr të fillojnë me rá. Per ket qellim vín sidomos të lamit e krës me mjete të pershtatuna, e të mbajtunit e rregullave hygjénike. Nji lang i perkueshem per të lám të krës është alkoli i perzim me ujë, i cill' bashkë me veprim fuzizues ká edhë nji veprim dezinfektues. Por ky lang nuk do të kët nji perqindsh të fórt alkooli, jo më teper se 60%, ndryshe kishte per të kënë i dâmshem e egercues per lkurë, e flokët kishin me bjerrë në shndritësi.

Nji tjeter kompozues i vyeshem i ujnave per krye është ndonji substancë e undyrëshme. Voji i ricinit, qí është i shkrieshem n'alkool, bân më së miri per të shtuem të langut t'alkoolit. Per veç këtyne, mund të qiten edhë substanca ngacmuese (excitants) per me nzitë veprimin e dejve e qarkullimin e gjakut si: tinturë arnike, tinturë kine, esencë karajfilash.

Të lamit e unjishem të krës të bāhet vetem në mrāmje, per ket qellim me lagë kryet me njënin prej lanjeve qí permëndme syprí, m'e shperlá me ujë të vokët e m'e tēr me kujdes. Në nādje ose gjatë ditës, kryet nuk duhet të laget, por të lyhen me ndo'i pomatë o voj qí po diftojmë më poshtë. Mbasí të lyhen, të brushohen flokët me brushë të fórt.

Kan dam flokët me i djegë me hekur të xët, gjithashtu me i lidhë teper shterngueshem. Janë të dâmshme edhë të lámët (douche) me ujë të ftoftë, si edhë kapelat me pelhurë teper të rrasët. Duhet me zgjedhë gjithmonë per krye nji mbloje qí mos të presë pershkimin e ajrit.

Në kjoftë se flokët janë natyrisht të pá-undyrëshem, mos me perdorue krahnin e shpeshtë, mos me i lá fort shpesh, por me perdorue rregullisht gjāna t'undyrëshme me ferkime me dorë e me brushë të vogel. Në kjoshin flokët natyrisht t'undyrëshem, me perdorue shpesh gjāna qí hjekin undyren, si: shampooing, ose me ferkue flokët me ujë me alkool me anë të nji shpüzës së vogel ose edhe me dorë.

Per me hjekë shqimthin, mënyra më e mira është me e lá kryet me të shkriëmë të tharbtit boric (solution d'acide borique) nësë per qind. lënd të perdoret edhë spírto i kanforum, i

forcon.

Pomatë per flokë. Lanolinë, 2 pjesë, vazelinë 2 pjesë, pomatë drandofillje 1 pjesë.

Voj per flokë. Voj vazelinë i bardhë gr. 370, voj bajamash t'amel, 100 Esencë bergamotia-je 10, Esencë lavande 8, Esencë cedri 4, Esencë neroli-sh 2. Qe edhë nji riçetë tjeter per me i lá flokët me të cillen kto edhe kryet rrijnë të paster fort, edhe u nep flokëve nji shndritësi të posaçme.

Nji të kuq voje - Ujë drandofilles gr. 600, ujë kolonje gr. 30 - sapun i nderpashem 4 - Zaferan gr. 0.70 - karbonat potasik gr. 4, Alkol të rektifikuem gr. 75. Ky lang pregatitet tue shkri sapunin e potasen në 300 gr. ujë drandofilles tue e zí. bagno maria e tue i shti edhe zaferanin. Me perzi të kuq e voes me tepricen e wjit të drandofilles, Me i perzi bashkë kto dy të shkrieme, e me shtue alkolin e kolonjen.

Të rámit e flokëve. Shkaku më i parë i të rámit të flokëve është mungesa e gjakut në lkurë të krës inevojshe per ushqim të flokëve. Duhet prandë me forcue gjallnin e lkurës tue e lehtësue qarkullimin e gjakut, e ky qellim mbrrihet tue mbajtë paster e tue ferkue me fanelë të xët e brushë lkuren e krës. M'u ruejt prej perdorimit të pomatave o lanjeve qí kanë kantaride o tartar, pse ngacmimi i teperm qí ata shkaktojnë mundet me xjerrë nji efekt të kundert prej atij qí dishrohet. Hera herë shkaku i të rámit të flokëve mund të jet smundje midje o zorrësh, ose smundje gjakut (klorozë, anemi) ndoj herë mund të jën edhë mundime të fórt mëndore; shpesh janë edhë shkaqe mekanike, sikuerse kapela teper të rānda e t'ajrueme keq, pse dihet qí lkura e flokëve ká nevojë per ventilacion të shpeshtë per m'u forcue.

Mjekimet. Kúr rrāja e flokëve ká të krejtë, që do mjekim o mjet është krejt krejtë i kotë e i pá-dobishem. Per kundra në kjoftë se flokët janë të rrallë, duhet me i lá shpesh lkuren e krës me lanje forcues per të cillat po napim këtë më poshtë riçeten.

Të lámit me ujë të fhjeshtë e të perzim me alkool nep më të shumen rezultate të më.

Ktú poshtë po diftojmë riçetë qí diftohen të dobishme per me ndalue të rámit e flokëve, me gjith se do bija e tyre nuk mundet m'u garantue.

Riçetë e Dr. Pichand:

Solut kinine gr. 1.5 glicerinë 120, Alkol lavande 75, Tinturë kanije 30 - Id. kantari- gr. 15 Alkol 750.

Riçetë e Dr. Osterich

Solut kinine gr. 1 rum 100 glicerinë 100 ujë kolonje 10 - Ujë drandofilles 600 - Alkol 100

Dromca historije

Per me largue të keq

Sahati i grenadjerit prusjanë

Nji grenadjer i Mbretit të Prusís báрте me vedi, në vënd të sahatit, nji kokerr plumbit të lidhun per nji spagë. Mreti Friderik e muer vesht ket punë, e në nji paradë, i lypi ushtarit të i a diftote sahatin. Ky nji herë ngurroi, por në fund i a diftoi. " Po më kalxo tash, - i tha Mreti - që farë oret mundet me të diftue ky sahat?.. "

"Ky sahat më mson, - i pergjegji me nji herë ushtari - se un do të jemí gadi per gjith orë me dekë per Madhnín t'uej.. Frideriku, i çuditun per ket pergjegje kaq të shkathtë, hoq sahatin e vet e i a fali.

Nji pergjegje me vënd

Nji kirurg german kje thirrë prej nji princit mretnuer, i cilli e pveti sá kishte me i kushtue nji operacion.

- Njimí talera, i pergjegji kirurgu

- Si? Njimí talera per trí dit kohë e nji orë punë? As nji feldmarshal nuk fiton kaq.

- E mirë - i pergjegji kirurgu - Naltsija e Juej mûnd të thirrni feldmarshalin per me ju operue.

Trau e gjikimi i tre ministrave

Henriku i IV dote me i bâ të njoftun nji ditë nji ambasadorit të huej karakterin e ministrave të vet. I thirri, prá, nji mbas nji e u tha; - Qe nji trá, qi áshít në rrezik me rá. - Ministri Villeroi, as pá çue syt me shikjue ndopak, këshilloj m'e ndrru me të shpejtë me nji tjeter, ministri Jeannin, mbasi e kqyri me vemënde të madhe, tha se aj nuk mujte me pá se kû ishte keq, porsë mâ mirë ishte nevoja me thirrë t'a shifshin kompetentat. Mâ në fûnd erdh ministri Sully i cilli, mbasi u pvet, pergjegji: Madhní, kush t'a ká shtí ket kujdes? Ky trá ká me qi ndrue mâ shum se ju e se ún.

Voe Perandorësh

Zefi i II, Perendori i Austris, udhtote i pá-njoftun.

Tuj u pasë ndalë në nji katund, hîni në nji lokandë e lypi dy voe të freskta. Nji sherbtuer i perendorit qi s'dite me mbajtë gjuhen në frë, i kishte kalxue së zojës së lokandës se kush ishte zotnija i vet: kuer desht me pague, ajo kerkoi dy napoljona per atë dy voe.

Perendori habitun per çmim kaq të naltë, e pveti: Po a kaq të rralla kênkan voet në ket vënd?

Jo zotni, - i pergjegji grueja - por janë të rrallë perendorët qi vîné me i pí.

Zefi i II. urdhnoi qi të i u pagueshin dy napoljonat.

Msuesi u spjeron xânësave se xétsija i bân trupent m'u bumue e të ftoftit m e u tkurë.

Mâ në fund i pvetë:

- A më keni kuptue?

Të gjith thonë se po.

- Mirë, çou ti Lec, e më difto ndonji shëmbull.

- Njitash, Zotní msues. Në vér prej të xetit të madh ditt zgjatohen, e në dimen prej të ftoftit të fórt, shkurtohen.

(Msuesi... tkúret)

Marija e vogel i thotë nji Zojës qi vjen per vizitë:

Të lumem, zojë, m'a kalxo nji herë gjuhen: nana thotë gjithmonë se e ké të gjatë fort.

- Në pol nata e dita ngjasin ka gjashtë muej. Sá gjâ e merzitëshme do të jét!

- E merzitëshme? Mue më duket e bukur fort. Mjaft qi mundesh me i thanë tagermbledhësit: Duku nesor.

Logjikë.

- Ndîni dhima të fórtá në kambë të rrmakët? Shka me bâ moj Zojë? Janë hallet e pleqsis.

- Mâ, zotní Doktor, ún as kâmben e djathtë nuk e kam mâ të ré, por këjo nuk më dhamb!

Burri: (tue këthye në shoí) Ah! kësajë herë nuk mund të thuejsh se jam i habitun e i harroj gjithmonë mbrrelat. Vë tek e prûna.

Grueja: (shtâng) Po tí, kú ké dalë sod nadje, s'e ké mârre mbrrelat!

Ndermjetë njerit e të t'ëkurës së fikut áshít nji luftë e pá dame. Herë njani, herë tjetra e hjedhin shoqishojnë per tokë.

Në Restaurant.

- Çu, këjo sopi s'duhet gjâ, áshít akull!

- Ká po thue, zotní! Un prá e kam kerkue, ishte valë.

- Ah! i kerkoke mâ parë haenat qi i bjer myshterive.

- Oh! jo, zotní. Por kam shtí gishtin mrênë

Në hije të Rozafatit

Festimi i 8 Tetorit. — Kremtimi i ditëlindjes të Naltmadhnís së Tij Mretit nuk mujt simjet me pasë në gjytetin t'onë shvillimin e vet të plotë për shkak të motit të keq që plasi me furí natën e festës të gjithë mbasditen deri natën vonë, tuj u vershue me ujë të gjitha rrugat e gjytetit, kështu që pjesa e programit e caktueme për at ditë mbet jashtë kryekput.

Diten e festës, qyshë nadjë, zâni i kumbonëve, krizma e topave, jonet e bandës muzhikore, të gjitha ndertesat e stolisuna me flamuj, i nëpshin gjytetit at lulzimin e hijen e posaçme që mërr nder festime t'ona kombëtare.

Mbas funksjoneve fétare të zakonshme nder kisha e xhamí, të gjitha auktoritetet, xânësat e xânëset e shkollave, paraushtarakët e një shumicë e madhe popullit u mlodhne para Prefekturës kû Z. Prefekti, mbasi me pak fjalë të zgjedhuna theksoj kuptimin e kësajë ditë që nuk mund të quhet festë zyrtare sá është festë përnjimënd kombëtare, i lshoj fjalën oratorit zyrtar të caktuem për ket qellim, studentit liçeal Zotín Zef Tefë Gerës. Oratori i rí në bisedën që mbajti — bisedë e bukur e e dallueme për pasuní mëndimesh, kaq sá na vjen keq që s'kemi se si e botojmë integralisht, — qiti në shesh má parë randësin e veshtrimin e posaçem që ká festimi i soqem për që do Shqypár, tha se është një pikë kryesore për né me dijtë në se jemi të dëjë me kënë Shqyparë. Bota sod është e dáme në idéna, drejtime e parime të ndryshme, disá prej të cillave janë kah sjellin edhe rrenimin e kombeve; por na shqypëtarët duhet t'i hikim atyne influksëve të jashtme, pse na kemi një ideal të vetem e të shëjtë: Atëdhén e Mretin, e ket ideal do t'a mprojme kurdoherë edhe me gjak. Mbasi theksoj se për këtë duhet bashkimi, tha se njerzit kanë nevojë gjithmonë për një udhëhjekës, e mbasi na ket Prís kemi pasë fatin m'e pasë, duhet të mlidhemi rreth Tij e rreth flamurit me dashtní, evarí e singeritet. Oratori kaloj mandej në theksimin e pikës se, në daçim me ndertue përnjimënd një Shqypní të ré, lypet sidomos të punojmë, edhe posaçë të kujdesena për riní tue e formue me shkollë e me shtyp kombëtar. Por një shkollë që të jët tempull edukimi, atdhëtarizmi, bese e burrnije, pse fryti i edukatës nuk është në ket a at shkencë të xanun, por në msimin m'e perdorue kohen me dobí. Vijon mandej tue prûe shëmbuj prej popujve tjerë, nder të cillët Italín, e cilla vetem prej qindresës në punë mrríjti me u bâ Perandorí. Perfundon tue porositë që jeta e shqyparit mos të kalojë në plogshtí, por në punë, në sakrific e në plotsim të detyrëve, e tue brohoritë për Atdhé e për Mret.

Fjalimi kje duertrokitë sá herë si në vijim ashtu në mbarimin e tij, e përgjime i u paraqitne oratorit.

Mrapa, kremtimi pat vijimin e vet si mbas programit të zakonshem.

*

Koncert në Shoqnín "Rozafat". — Edhë Shoqníja "Rozafat" krêmtoi madhnisht ditën 8 Tetuer në ndër t'Udhëhjeksit të kombit të Naltmadhnís së Tij Zog I. Mbret i Shqyparëve, të Cillín e njeh Pjestásr Ndërit që prej vjetit 1921.

Në mrâmje t'asajë dite, n'oren 8, ishte caktue mbledhja e gjithë pjestarëve për një koncert defrimi. Me gjithë moti e keq për s'tepermi, mbledhja u hap.

Të prím prej Hymnit Mbretnuer e të flamurit, ndoqen shumë copa të bukura muzike, nder të cillat disá të hartueme prej një kompozitor bashkatdhetár që deri tash është i panjof-tun, me gjithë se punon shumë në lâmen hartuese muzikore. Ky është Z. Pjeter Dungu, me sherbim në bandën ushtarake — Tiranë, i cilli n'at mrambje u dá në shëj sidomos me tangon e kompozume prej tij "Deri kúr..." mbí fjalë të Prof. Dr. Henrik Lacës. Përmbi ket kompozitor të rí do të kemi rasë me folë prap, kúr të ndijmë edhe tjera copa të tija që i ká gadi të hartueme, por prej ngushticës financiare nuk ká mujtë me i botue. Është për t'u shpresue se aftësija e tijká me terhjekë vretjtjen e kompetentave e të vëndeve eprore për t'i dhanë vëndin e merituem në rëndin e të paktave fuqí muzhikore që kemi, aq má teper mbasi verret edhe me formim të korit e është edhe pianist.

Koncerti e mledhja mueren fúnd kah mesi i natës, e orkestra edhe kori që për të paren herë u njallë persrí në Shoqní, janë pershtypjen e knaqsin má të madhe për të gjithë.

Informohemi se Shoqníja baba gadi për një mledhje të ré, programin e së cillës do t'a zgjanojë shumë má teper.

SIBERIUS

Bashkíja e Shkodrës për qarkullimin e rregullit. — Para disá ditëve Bashkíja e vëndit shpalli neper met afëshsh proklamën që vijon: "I bâhet me dijtë qytetareve se midis detyrave të Policís Bashkíjake e të Gjindarmeris Qytetse të rradhíma në rregulloren e posaçme, botue prej Bashkís së kryegjytetit e urdhnuet adoptimi e vúmja e sajë në zbatim edhe nder Bashkít e qarqeve, figuron edhe kjo: "Me detyrue sheti-

tësit për me kaluar neper trotuare tue ndjekë anen e djathtë të drejtimit të tyre". Ftohen, prandej, të gjithë qytetarët për respektimin e këtij urdhni, sidomos nder ditët e diele e në kreme kurrë në rrugën kryesore derdhet me shumicë populli, e, për mungesë drejtimi n'ecje, bëhet një konfuzion që bën një pershtypje të keqe më fort ndaj të huejve. Tue vepruar në mënyrën e theksueme sipri, qytetari Shkodranë do të kërkojë plotsue edhe një detyrë civile që pritet prej tij, tue dhënë kështu njëkohësisht një shembëll të mirë për qytetet e tjera të Mretnisë".

Qyshë të dielen e parë që nisi m'u zbatuar ky urdhen, tue u drejtuar qarkullimi prej organeve bashkijake, u përmendi herë dobia e madhe e tij për popullsinë: të gjithë mujtne m'e bënë qetsisht e rregullisht shetën e vet për pa rrezik që me hasë hëndë për hëndë me shoqishojnë.

Asht punë shumë e nevojshme që i gjithë populli të msohet vetvetiu kurrë qarkullon neper rruga me mbajtje instinktivisht anen e duhur, e na, tue u përgjue me Bashkin, shpresojmë se kjo ka m'u kujdesë gjithnjë për zbatimin e këtij urdhni jo vetëm në diele e në rrugë kryesore, por për herë e kudo. Mos qarkullimi i rregullt asht gjithkënd shkak aksidentesh, e në kjoftë se nder në, prej popullsisë së vogël, këto aksidente janë më të pakta, nuk janë për t'u vajtur ma pak. Por këtu bjen rasia me vretje se rregullorja e posaçme e qarkullimit për të cilën bëhet fjalë, përmban një të metë në kjoftë se njëkohësisht me urdhnin e qarkullimit të kambësorëve në një drejtim, nuk urdhnon që karrocën e automobilat të mbajnë drejtimin e kundërt d. m. th. se këto duhet të mbajnë rreth kurrë kambësorët t'ecin djathtë. Kjo rregull, që mbahet gjithkënd nder gjytetet e botës së gjytetnueme, asht shumë e logjikëshme, pse të gjitha rrugat nuk kanë trotuare, e kambësori i shkratë do të rrinte gjithmonë tue rrujtë shpinën, kurrë rrezikut që mund t'i vijë për ballë i shmanget më lehtësisht e më shpejt.

Mbasi jemi në temë qarkullimi, po bjen rasia me i paraqitë Bashkisë së vëndit edhe një nevojë tjetër që na duket me shumë rëndësi. Kë në gjytetin t'onë shumë rruga të ngushta (si për shembull Rr. A. Gjeçov, Rr. Karl Topija, Rr. Gurakuqi, Rr. e Gurazevës, -së me përmendë disa që kemi më para syshë-) në të cilat dy karrocë o automobila që ecin në drejtim të kundërt s'munden me kaluar por i duhet njanës m'u këthyer mrapësht, me pëngim të plotë të qarkullimit, sidomos kurrë janë qerre o karrocë. Kishte me u dashtë që - sikurr bëhet në këto raste nder dhëna tjera - në këto rruga të lëjohet vetëm një drejtim për karrocë etj; tue u përdorur një rrugë tjetër paralele për drejtimin e kundërt. Për shembull, për me shkue një automobil në Rr. Skanderbeg prej Rr. Vashington (në këto pje-

së rrugë) do të kalojë neper Rr. A. Gjeçov, në s'për me këthyer do të bijë neper Rrugën Dervish Beg. Ose anasjelltas. Shpresojmë se këshilli i Bashkisë i kryesuem prej kryetarit të sajë që shquhet aq fort për shpirt inicjative, ka m'e marrë para syshë propozimin t'onë.

Konkursi blegtorar

Me datën 7 të këtij muji u zhvillue në Qytetin t'onë Konkursi Blegtorar i shpallun nga Ministrija e Ek. Kombtare dhe i organizuem nga veterineri i Qarkut të Prefekturës Dr. Ndoc Kiqi. Në këtë Konkurs mueren pjesë rreth 200 krenë lopësh shumica e të cilave ishin rrace thjeshtë Shkodrane e vetëm një pjesë e vogël ishin fryt i kryqzimeve të lopëve të vëndit me dëma t'importuem nga jashtë, si edhe disa tufa të vogla berresh. Fusha në të cilën u zhvillue ky manifestim blegtorar si edhe konkursi ishin organizue më së miri. Asht e para herë që patëm rasë me për në Qytetin t'onë një konkurs blegtorar të përgatitun në një mënyrë kaq të shkëlqyeshme dhe të shvillueme me një dishiplinë kaq të madhe.

U dalluen veçanërisht lopët qumshorë rrace shkodrane të cilat sidomos nder këto vjetët fundit ishin përmirësue shumë. Në praninë e Zot. Prefektit, të gjitha Auktoritetet e Qeveritares, një shumicë populli e nxansish e nxansesh të shkollave të ndryshme Dr. Kiqi u dorzoi tetëmbëdhjetë fituesave Diplomat dhe çmimet përkatëse.

Falënderim

E ndijmë për detyrë me i u falënderës me gjithë zëmer të gjithë ilakëve, miqve e dashamirëve të cilët deshtne me marrë pjesë në vërrim e n'a ngushillueme edhe me letra e telegrame në rasën e dhimëshme të dekës së prindit t'onë të dashtun.

Palokë Laca.

Në mënyrë të posaçme i cfaqim evarin t'onë Shkelqes të Tij Zot. Gaspar Thaçit, Argj-peshkë i Shkodrës, i cili u dënjue me marrë pjesë personalisht në salikim në Kishën Kathe-drale.

Të gjithëve u thomë. Ju marrshim mrapa për të mirë.

Familja

Korrespondenca e "Cirkës,,

M. Ç. Tiranë - Ju falemi nderës per artikull. Bashkëpunimit t'Uej i napim shum randësi, e shpresojmë se s'do të na e kurseni as mbas tashit.

L. M. - Korçë - Muerme pajtimin perkrahës e Ju falemi nderës shum.

Mar. Mar. Nji pjesë u botue; mbajmë gjithnji gadi per botim shkrimin e m'aparëshem, por tje-rat na duken të mangëta.

Erosi - Çashtja qi keni marrë me rrahë është tue lodhë menden e shoqologjive m' të mdhaj, e, edhe në kjoftë i drejtë perfundimi i Juej, nuk është aq e thjeshtë s' paraqitet n'artikull. Punimi i m'aparëshem k' shum nd'isi, por a pak i gjatë per vëndin t'onë të kufizuem. Do të shofim.

Bora e Maleve. - Novelen kemi m'e shqyrtue m' imët per kadalë.

J. L. - Vlonë - Historija e Teftës e e Petritit kënka mjaft e dhimëshme, por harti e lexuesat kanë të drejtë me na u dhimtë m' teper.

Abodont. - Po per ket arsye nuk kemi si botojmë as novelen e poezin t'uej. Nuk është çashtje të per buzunit, po shifni vetë se do të shkartojmë m' teper se gjysen e novelave e poezive qi na v'inë. E persrisim prap se nder të r' duhet të jët m' e f'ort qindresa m'u formue me studime temelore, se dishiri me dalë në publik. M' mirë sokol nji vjetë se sorrë njiqind vjet, thotë i urti shqyptar; nd'ic, m' mirë kadalë e mirë se shpejt e dosido.

K. D. - Shkoder - Gjithashtu do të thomi edhe per J'u.

Siberius. - Kemi m'e botue edhe tjetren. Falemi nderës.

L. N. - Durrës - Faliminderës per leter. Pergzohemi me J'u qi, deri dik'u, Ju shkoi dishiri në vënd. Të fala shum.

Lisi - Po botohet.

S. - Tri poezinat, mbasi kënkan edhe të gj'at, do t'i shqyrtojmë pak m' imët e ngacshem.

Surgens. - Na vjen shum keq qi s'mund t'a botojmë perkëthimin e bukur q'i keni b'asajë poezi, per arsye se të gjitha veprat e atij auktorit janë të frymzueme prejë pesimizmit m' rrenimq'ar, e prandej shum të d'amshe per edukaten e rinis s'onë. Rinija shqyptare don jetë, veprim e perparim, e p' dyshim se anmiku m' i f'ort i kty-ne a pesimizmi qi çon në demoralizim, në disprim. Shpresojmë se talentin t'Uej keni m'e sht'i në punë per perkëthimin e veprave m' të dobishme, qi kështu mund të jeni pernjimënd "Surgens,, në horizontin plot shpresa të djelmnis s'onë, e per shka shtyllat e "Cirkës,, rr'ijnë gjithmonë hapët.

Pronar: Gjon Ujka.

Drej. pergj. Cuk Simoni

Shtypshkroja e "Cirkës,,

Drejtimi: "Cirkës,, - Shkoder.

Pulla Shqypënijet

ashtu edhe

Pare të vjetëra

blej prej të gjitha llojeve

ZEF PRENDUSHI

Shkoder

Vermouth

Cocktail

MARTINI ROSSI

Tonino

Shkumuese
(Spumante)

Rijet m' të zgjedhunat
e m' të shijshmet

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)